

19 Νοεμβρίου: Εορτάζει ο Άγιος Ιλαρίων ο Ίβηρας ο εν Θεσσαλονίκη

/ [Βίοι Αγίων](#)

Άγιος Ιλαρίων ο Ίβηρας ο εν Θεσσαλονίκη: Ο παρεπιδημών θαυματουργός παιδαριογέροντας στην Θεσσαλονίκη και η απαγωγή του λειψάνου του!

Τα παραμύθια της καθ' ημάς Ανατολής με τους ποικίλους ήρωες και τις περιπέτειες τους από τόπο σε τόπο σε γεμίζουν με θάμβος για την γενναιότητά τους, την αξιοσύνη τους την εφευρετικότητά τους και την ικανότητά τους να ξεπερνούν τις ποικίλες δυσκολίες για να φτάσουν στον τελικό τους στόχο τους.

Κάποια συναξάρια περιέχουν πολλά τέτοια στοιχεία, μόνο που πρόκειται για αληθινές ιστορίες που ενίοτε μοιάζουν και με κινηματογραφικά σενάρια λόγω της ποικίλης πλοκής τους ή ακόμη και τις ανατροπές τους. Αλλά πέραν από την κινηματογραφική παρακολούθηση τους που γίνεται με ιδιαίτερο ενδιαφέρον, το συναξάρι σου προσφέρει παραμυθία, όπως η αρχαία τραγωδία την κάθαρση. Η παραμυθία, όμως, είναι πέραν από την κάθαρση, αφού μοιάζει ο ίδιος ο άγιος να στέκεται δίπλα σου και να σου μεταγγίζει την χάρη του ή ακόμη να σε κοιτά κατάματα και να δρα επάνω σου καταλυτικά, προσφέροντάς σου αναγεννητική

παρηγοριά.

Η ιστορία του αγίου Ιλαρίωνα του Ίβηρα (822-857), δηλαδή του Γεωργιανού, αλλά και Θεσσαλονικιού, αφού έζησε τα τελευταία χρόνια της ζωής του στην Θεσσαλονίκη, έχει μια τέτοια ατμόσφαιρα περιπέτειας με όλο το θάμβος του παραμυθιού της Ανατολής και, βεβαίως, της παραμυθίας που προσφέρουν τα συναξάρια και η χάρη που αποδίδουν.

Άλλωστε ο ίδιος μπήκε σε μοναστήρι σε ηλικία έξι χρονών και στα 14 του έγινε ασκητής και ερημίτης. Και μάλιστα τόσο πρόκοψε που τον εκτίμησαν και οι λοιποί ερημίτες και σύντομα μαζεύτηκαν γύρω του 11 υποτακτικοί. Λίγο αργότερα άρχισαν να προσέρχονται για να λάβουν παρηγοριά και πνευματικές οδηγίες πλήθος ανθρώπων απ' όλη την Γεωργία.

Για τον λόγο αυτό προσέτρεξε εκεί, με κάποια ανησυχία, και ο Επίσκοπος της Ιβηρίας για να δει από κοντά τι ακριβώς, συνέβαινε. Η πρότασή του στον νεαρό ρακένδυτο ερημίτη να τον χειροτονήσει, φανερώνει το συμπέρασμα που αποκόμισε από την συνάντησή τους. Ο Άγιος Ιλαρίων στην αρχή αρνήθηκε αλλά μετά αποδέχτηκε. Ήταν τότε 25 χρονών.

Πάντως, σχεδόν αμέσως εγκατέλειψε την Ιβηρία και πήγε για προσκύνημα στα Ιεροσόλυμα, αφήνοντας κάποιον άλλο ως ηγούμενο στο «πόδι» του, αφού πλέον δεν μπορούσε να ησυχάσει ασκητικά στην πατρίδα του. Ίσως να σκέφτηκε, κιόλας, πως ήταν πολύ μικρός για να σηκώσει όλο αυτό το βάρος και την πνευματική ευθύνη για όλους αυτούς τους ανθρώπους που τον επισκέπτονταν.

Καθ' οδόν προς τα Ιεροσόλυμα και στα όρια της Συρίας επεχείρησαν να τον ληστέψουν και όταν οι ληστές προσπάθησαν να βγάλουν τα σπαθιά τους από τις θήκες τους τα χέρια τους κοκάλωσαν. Οι ληστές τότε έπεσαν στα πόδια του και του ζήτησαν συγχώρεση και τον παρακάλεσαν να τους θεραπεύσει. Πράγμα που έκανε. Και μάλιστα ένας από αυτούς τον ακολούθησε μέχρι το όρος Θαβώρ.

Μετά το προσκύνημα στους Αγίους Τόπους ο Άγιος Ιλαρίων μόνασε για επτά χρόνια στην λαύρα του Αγίου Σάββα, ζώντας ιδιαίτερα ασκητικά. Η Παναγία, όμως, του εμφανίστηκε σε όραμα και του ζήτησε να γυρίσει πίσω στην Γεωργία, γι' αυτό και επέστρεψε.

Εκεί δημιούργησε πολλά μοναστήρια τα οποία λειτουργούσαν με το κοινοβιακό τυπικό, ενώ απέφυγε την χειροτονία του σε επίσκοπο, καταφεύγοντας σε ένα απομακρυσμένο μοναστήρι. Δεν παρέλειπε, όμως, να επισκέπτεται τα μοναστήρια που ίδρυσε για να καθοδηγεί και να παρηγορεί τους μοναχούς του.

Μόνο που και πάλιν εγκατέλειψε την πατρίδα του και κατευθύνθηκε στην Κωνσταντινούπολη και τα εκεί προσκυνήματά της επί αυτοκράτορος Μιχαήλ του Γ', για να καταλήξει να ασκητεύει στην Βιθυνία και το περίφημο μοναστικό κέντρο στο όρος Όλυμπος.

Η Παναγία έδειξε και εκεί για μια ακόμη φορά το ενδιαφέρον και την εύνοιά της προς αυτόν, αφού όταν ο αρχιμανδρίτης των μοναστηριών του Ολύμπου αποφάσισε να τον διώξει από τον τόπο τους, εμφανίστηκε σ' αυτόν η Υπεραγία Θεοτόκος και τον επέπληξε. Σύντομα, όμως, και στο μέρος αυτό δεν μπορούσε να ησυχάσει λόγω της φήμης του. Πολλοί μοναχοί από τα μοναστήρια και τα ερημητήρια του Ολύμπου προσέτρεχαν προς αυτόν για πνευματική καθοδήγηση.

Έτσι μετά από πέντε χρόνια παραμονής στον Όλυμπο γύρισε στην Κωνσταντι-νούπολη, την Νέα Ρώμη και τότε του γεννήθηκε η επιθυμία να προσκυνήσει και τα προσκυνήματα της παλαιάς Ρώμης. Πηγαίνοντας προς αυτήν πέρασε και από την Θεσσαλονίκη, όπου έγινε αμέσως γνωστός από ένα θαύμα που έκανε.

Στην Ρώμη έζησε για δύο χρόνια, κάνοντας πολλά θαύματα και μετά πήρε τον δρόμο του γυρισμού. Όταν έφτασε στην Θεσσαλονίκη έκανε ένα νέο θαύμα και τότε ο διοικητής της πόλης του ζήτησε να παραμείνει στην πόλη.

Ο άγιος δέχτηκε και ο διοικητής έκτισε εντός των τειχών της πόλης ένα μοναστηριακό συγκρότημα με ναό το οποίο βρισκόταν, μάλλον, στο ανατολικό μέρος της. Στην Θεσσαλονίκη παρέμεινε μέχρι την κοίμησή του στις 19 Νοεμβρίου του 875. Η Θεσσαλονίκη τον κήδεψε με ιδιαίτερες τιμές και ο κόσμος μοιράστηκε ως ευλογία το ράσο του το οποίο έκοψαν σε πολύ μικρά κομμάτια ως ευλογία.

Ως αποτίμηση της πνευματικής προσφοράς του αγίου στην πόλη παραθέτουμε μία φράση από το κείμενο που έγραψε ο καθηγητής Συμεών Πασχαλίδης στο «Αγιολόγιο της Θεσσαλονίκης»: «Το έργο του Ιλαρίωνος, διδακτικό κατό κύριο λόγο, υπήρξε εξαιρετικά εποικοδομητικό για τους Θεσσαλονικείς».

Ο άγιος, όμως, μοιάζει να παρέμεινε ολοζώντανος ανάμεσα στους Θεσσαλονικείς και να μην εγκατέλειψε την πόλη, αφού συνέχισε να θαυματοουργεί μέσα από την μαρμάρινη σαρκοφάγο στην οποία διέταξε ο διοικητής της πόλης να τοποθετήσουν το άγιο σκήνωμά του.

Και οι σημερινοί Θεσσαλονικείς θα αναρωτηθούν και πού βρίσκεται τώρα το θαυματοουργό σκήνωμα του αγίου; Βρίσκεται στην Θεσσαλονίκη;

Δυστυχώς όχι! Ο αυτοκράτορας Βασίλειος Α΄, ο Μακεδών, όταν πληροφορήθηκε τα σχετικά με την θαυματουργική «έξαρση» του σκηνώματος, ζήτησε να μεταφερθεί στην Κωνσταντινούπολη! Και έτσι η πόλη στερήθηκε τον νέο άγιο της!

Κάποια άλλη συναξαριακή πηγή, που ίσως να αγαπά λίγο περισσότερο την περιπέτεια, αν όχι την ίντριγκα, αναφέρει πως το άγιο λείψανο του οσίου Ιλαρίωνα, εκλάπη από ανθρώπους του αυτοκράτορα. Και μάλιστα πως το κράτησε στα ανάκτορα. Την τρίτη ημέρα, όμως, από την «φιλοξενία» του αγίου στα βασιλικά δώματα ο αυτοκράτορας ξύπνησε από την πολλή ευωδία που εξέπεμπε το άγιο λείψανο και δεν μπορούσε να κοιμηθεί.

Και το πιο εντυπωσιακό είναι πως του παρουσιάστηκε ο ίδιος ο άγιος ο Ιλαρίων ο οποίος του είπε:

«Αυτή την ευωδία δεν την κέρδισα στις πόλεις, αλλά στην έρημο και για να έχεις χάρη από τον Θεό στείλε με στην έρημο»!

Έτσι το άγιο λείψανο κατέληξε στην γεωργιανή μονή του αγίου Ρωμανού της Κωνσταντινούπολης.

Όπως και να έχει ο μεγάλος αυτός παρεπηδημών* άγιος στην Θεσσαλονίκη κοιμήθηκε στην πόλη μας και συγκαταλέγεται ανάμεσα στους αγίους μας. Γι' αυτό και παραμένει ολοζώντανος ανάμεσά μας.

Έτσι μπορούμε να τον επικαλούμαστε και να συζητάμε μαζί του κάθε τι που μας προβληματίζει ή μας απασχολεί!

Να έχουμε τις ευχές του!

Τιμάται στις 19 Νοεμβρίου

* Αυτός που μένει προσωρινά, ο περαστικός.

Οι περισσότερες πληροφορίες για την σύνταξη του κείμενου προέρχονται από το κείμενο που έγραψε ο καθηγητής Συμεών Πασχαλίδης για το «Αγιολόγιο της Θεσσαλονίκης», τόμος α΄, έκδοση Ιεράς Μονής Αγίας Θεοδώρας.

Πρώτη δημοσίευση ιστοσελίδα Ιεράς Μονής Αγίας Θεοδώρας Θεσσαλονίκης:
<https://agiatheodora.gr/agios-ilarion-o-iviras-o-en-thessaloniki-o-parepidimon-thavmatourgous-paidariogerontas-stin-thessaloniki-kai-i-apagogi-tou-leipsanou-tou/>